

Joan Marc Miralles, secretari d'organització de Socialdemocràcia i Progrés

“DA té projecte, estirar al màxim el model de país dels darrers 40 anys”

El secretari d'organització de Socialdemocràcia i Progrés, Joan Marc Miralles, defensa la necessitat que les forces polítiques de l'oposició arribin a un acord de mínims en l'àmbit territorial per a les eleccions generals vinents, per tal de derrotar DA i “canviar el rumb del país”. Miralles demana també un canvi en la negociació de l'acord d'associació amb la UE i buscar les oportunitats que ofereix en lloc de defensar models caducs.

M.S.
ANDORRA LA VELLA

El cap de Govern ha obert la porta a un possible avançament electoral, com es veu?

Es veu amb estranyesa. Amb una majoria absoluta al Consell General, amb tot de projectes damunt la taula i reformes engegades, o mig engegades, el fet que ara es parli d'un avançament electoral és una sorpresa, sobretot quan queda encara ben bé un any i mig. Això només pot respondre a un càlcul i a una estratègia electoral, i no pas a una necessitat del país, i més que més quan estem immersos enmig de la negociació de l'acord d'associació amb la Unió Europea.

Ja s'ha dit que no es clourà l'acord aquesta legislatura.

Sí, però, en el cas del Brexit, per exemple, es va marcar una data d'acabament, el maig del 2019, i ja s'ha tancat una primera fase. Ara arrencarà la segona i tenen el calendari molt clar. Nosaltres, que som un país bastant més petit que la Gran Bretanya i que, a priori, és bastant més senzill fer un acord d'associació que no pas un divorci amb la Unió Europea, aquest calendari no el tenim clar. Fa ben bé dos anys que es van iniciar les converses formalment, bastant més temps que se'n parla i encara estem negociant la lliure circulació de mercaderies i no s'ha tancat. Sembla que la cosa va per molt llarg. No sé si és la UE que no té pressa..., tot i que crec, més aviat, que som nosaltres que ho hem fet tot per dilatar el procés, i que s'ha fet per càlcul electoral, tant nostre com potser d'altres països involucrats en aquesta negociació.

Pot acabar sent el tancament del capítol del tabac el que marqui la data electoral?

No crec que el tabac sigui un element per marcar el calendari electoral, sinó que penso que respon més a qüestions internes de DA, sobretot la designació del candidat. I entenc que aquest, si és una de les persones que està en primera línia, no vulgui que

JONATHAN GIL

sigui durant massa temps perquè això podria desgastar-lo. L'acord amb la UE és més aviat una *patata calenta*, perquè hi van entrar *de cul*, sense voler, i una miqueta forçats, i la veritat és que no s'ha mostrat cap entusiasme. La prova és el secretisme i la poca transparència amb la qual s'han portat les negociacions. Ben al contrari que San Marino, on sempre hi ha hagut màxima transparència i s'ha buscat el consens amb les forces polítiques. Aquí, fins i tot s'ha volgut utilitzar la negociació amb la UE com a arma política per part del Govern per intentar socavar l'oposició.

Fins ara, s'ha parlat molt del tabac.

Sí, i ja està bé que se'n parli, perquè és una bona part de l'economia de l'Estat i un 25% de la recaptació de l'Estat a través dels impostos especials. Ara bé, justament perquè és important, i perquè sabem que hi haurà un final, no per l'acord, sinó perquè és una cosa que ja es va preparant des de fa molts anys, ens

agradaria que, en lloc de parlar d'allargar terminis per poder estirar com un xiclet aquest model de país que arrosseguem de fa anys, es parlés d'alternatives que es poden tirar endavant per substituir aquests ingressos que perdrem. Si no ara, d'aquí a cinc anys, deu o trenta o fins quan accepti la UE, però que perdrem tard o d'hora.

SDP ha criticat molt la forma com es porta la negociació.

S'ha d'entendre que no estem negociant amb una sèrie de buròcrates que formen part de la Comissió, estem negociant amb 28 Estats, aviat 27, i cadascun té la seva sensibilitat i les seves prioritats. I el tema del tabac és molt sensible dins la Unió, ja sabem com s'ha anat restringint i hi ha Estats més radicals que no pas la UE. I, al final, l'acord haurà d'estar acceptat per 27 països, i això vol dir que els negociadors europeus saben més o menys on poden arribar. Nosaltres no podem aspirar a imposar, en aquests 27 països, les nostres especificitats. Hem de saber

moure'ns dins aquest laberint de la UE i anar a buscar el que ens permeti ser atractius de cara a la Unió Europea.

I què seria atractiu?

Ja ens havien dit des de la UE, en els moments preliminars, quan es van iniciar les converses, que veien Andorra com un país que podia ser un pol de dinamització per tota aquesta zona pirinenca, a la qual s'han dedicat molts diners, sobretot a través de la CTP, però que continua sent una zona que, en comparació amb la mitjana de la UE, està deprimida. Amb regions que estan molt per sota del que són regions del seu voltant i que necessiten un impuls important. I, des de la UE, es veia Andorra com aquesta esperança.

Caldria anar per aquí?

Ens hauríem de col·locar de manera proactiva a voler cooperar amb els nostres veïns. És cert que ja hi col·laborem, a través de la CTP, però ara aquest acord hauria de ser molt més ampli i nosaltres hauríem de

demonstrar que aquí teníem la capacitat de desenvolupar tota una economia en la qual també participessin els nostres veïns i Andorra esdevingués el pol de desenvolupament que la UE esperava. I això ens hauria permès obtenir altres prerrogatives a nivell de l'acord. Si mostrem la predisposició a anar cap a certes direccions, a ser un pol de dinamització, a crear llocs de treball a Andorra però, també, a les zones del voltant, evidentment hi hauria més oportunitats que se'ns respectessin algunes especificitats o que se'ns concedissin algunes transitòries. S'ha negociat intentant defensar el que teníem, volent allargar el xiclet i no pas mirant cap al futur.

Vist com evoluciona el Brexit i el posicionament del Govern del Regne Unit, hi haurà gaire marge?

Andorra ha de ser positiu. No es pot anar contracorrent, com és el cas del Brexit, en què es vol anar cap a una altra direcció, diferent de la UE. Cal anar cap a la convergència que marca Europa i, des de dins, buscar quines coses són les que ens poden afavorir, no pas les que ens n'allunyen. Estem en un món global, en una zona d'influència que és la de la UE i no podem anar cap a un altre costat.

SDP ha plantejat explorar un acord amb altres formacions de cara als comicis.

Hem proposat que l'acord se centri únicament en les llistes territorials, sempre hem defensat que a les llistes nacionals cada partit s'ha de presentar sota les seves pròpies sigles. Tenint en compte el sistema electoral a nivell territorial, creiem que és molt complicat fer pactes postelectorals, perquè o has guanyat o has perdut, i l'aritmètica ho dificulta molt. I, si realment es vol arribar a un pacte de Govern i canviar el rumb d'aquest país, s'hi ha d'arribar abans.

Com s'hauria d'articular?

Hauria de ser un pacte programàtic amb uns acords de mínims. I està obert a totes les

forces polítiques i també a persones que no militen en cap partit, però tenen inquietuds polítiques i comparteixen el diagnòstic que hem fet sobre el país.

I quin seria?

Què ha passat en aquests anys que hem tingut DA? Es deia molt sovint que DA era una formació que havia nascut sense projecte. I, al cap de set anys, no estic massa d'acord amb això. Crec que sí que hi havia projecte, amagat, però sí que hi era. I és un projecte que consisteix a estirar al màxim el model de país que hem tingut els darrers 40 anys, malgrat tot el que està passant. Una mica allò de canviem-ho tot perquè no canviï res. Intentar que continuïn havent-hi els mateixos nínxols econòmics, que estigui tot en mans de les mateixes persones, les mateixes famílies. Aquest ha estat el projecte de DA.

I el però...?

Hem vist, i molta gent ho comparteix avui en dia, que el model de país que ens ha portat fins aquí i que havia estat d'èxit està esgotat des de ja fa força temps. Un model que no respon, ni a nivell institucional, social i econòmic, a les necessitats de l'Andorra del segle XXI, sinó que encara respon a unes necessitats molt concretes que tenia l'Andorra del segle XX, amb una expansió econòmica molt important, amb un mapa geopolític i econòmic al costat nostre que era molt diferent del d'ara i que ja no es correspon amb la realitat. Per això creiem, i hi ha molta gent que ho comparteix dins dels diferents partits, que Andorra necessita un canvi de rumb important, encarar el futur d'una altra manera. Necessita aquestes reformes de les quals tant s'ha parlat i es parla, però de ja fa anys, perquè no han sobrevingut amb l'arribada de DA. I no s'han encarat abans perquè les forces immobi-

JONATHAN GIL

listes, que és el que representa DA, han intentat parar-les o fer-ne les menys possibles, perquè tot segueixi més o menys igual. I ara hem arribat a un punt de tensió on veiem que, si aquestes reformes no es fan, es trenca el model, es trenca el país, es trenca la societat... I d'aquí aquesta urgència perquè ens unim per canviar aquest rumb.

Complicat, però, de lligar.

Això no vol dir que aquest rumb correspongui al rumb que voldria que agafés SDP, o el del PS o el de Liberals; segurament no agafarem el rumb únic d'un sol partit, sinó que buscarem un entremig de tot això. I, després, quan haurem encarat el país cap a la direcció que pensem que s'ha de portar, ja podran els ciutadans decidir si volen anar més cap a un costat o cap a un altre. Cal fer aquest gir de 180 graus i encarar aquestes reformes, que són ja inajornables i fer-ho amb consens, perquè han de sobreviure en els anys. No volem fer

una Andorra per a quatre anys, sinó una Andorra per al segle XXI.

I això creu que ho entendre l'elector? No serà, d'entrada, xocant?

Pot ser xocant per als electors de DA. Ja hem vist, en algunes columnes d'opinió, persones que s'esquinçaven les vestidures davant la possibilitat que els partits de l'oposició i persones independents ens poguéssim posar d'acord per canviar el rumb del país. Però vaja, això és part de la democràcia i, si DA es va constituir per un projecte polític per mantenir-ho tot igual, nosaltres podem acordar uns mínims per canviar la direcció del país. Perquè nosaltres el diagnòstic l'hem fet, i si ells no el fan o no veuen la necessitat de fer-lo és un problema de DA. Nosaltres tenim molt clar que calen reformes i encarar el país cap a una modernització i un nou model econòmic i d'Estat. I no veiem quin és el problema

per posar-nos d'acord amb qui tenim una visió comuna de cap on ha d'anar el país.

Quins terminis es fixen per poder assolir aquest acord?

No hem marcat terminis encara, tot i que creiem que no s'ha de tardar massa i, com a mínim, estar preparats en el moment que hi hagi la convocatòria electoral per fer el pas, si és necessari. Si ens posem d'acord i fem les candidatures de redreçament, tindrem un programa bàsicament econòmic a nivell de les territorials en les quals puguem assolir un acord de mínims. I després cadascú, a la candidatura nacional, que presenti el seu programa ampliat, però que assumeixi aquesta part de mínims que a les territorials hem d'assolir.

Hi ha línies vermelles?

Hem convidat les altres forces polítiques a parlar-ne i ho hem fet sense papers damunt la taula, és a dir, oberts a dis-

cutir-ho tot, a parlar-ho tot i a negociar-ho tot, i oberts a suggeriments i propostes que ens puguin també aportar visions que nosaltres no tenim, ara mateix, i que poden enriquir aquest format que proposem, que és veritat que és innovador.

Pot ser més complicat l'acord amb el PS que amb LdA?

No crec que sigui més difícil arribar a acords amb uns que amb els altres, si compartim tots, i crec que ho compartim, el diagnòstic de país que tenim actualment, i la raó d'Estat, que ens ha d'empènyer a aquest acord més enllà de les ideologies. La intenció, ara mateix, no és fer prevaldre una ideologia per sobre de l'altra, sinó buscar un consens per encarar el país cap a una direcció determinada, com és el futur d'Andorra del segle XXI. No és anar a buscar la visió d'uns o d'altres i, si algú es posiciona en aquest sentit, aleshores serà difícil arribar a un pacte. Però, si tots estem oberts i hi ha voluntat, crec que ha de ser tan senzill amb uns com amb els altres.

A SDP com es treballa de cara a buscar el candidat?

Nosaltres no farem un procés de primàries. Amb partits que tenen 150 o 200 militants, com són els partits d'aquí, és molt senzill contactar amb tots. Arribar a un procés de primàries amb partits així de petits, em sembla una mica exagerat. Nosaltres tenim 150 militants i hi tenim gairebé un contacte diari, ja sigui perquè se'ls envia documentació, articles, o perquè fem trobades i seminaris... Em sembla que és més senzill trobar-nos, parlar un a un i veure qui vol ser candidat. Després, evidentment, hi haurà una comissió de candidatures formal en la qual s'establirà la candidatura. Al final, en una reunió del consell nacional i en un congrés, es validarà tot això, però no farem un procés de primàries.